

Основні висновки. LearningApps.org є сервісом для підтримки процесів навчання та викладання за допомогою невеликих інтерактивних модулів. Ці модулі можуть використовуватись безпосередньо як навчальні ресурси або для самостійної роботи.

ЛІТЕРАТУРА

1. Аман І. С. Інтернет-сервіс мультимедійних дидактичних вправ LearningApps : веб-сайт. URL: <http://internetservisi.blogspot.com/p/learning-apps.html> (дата звернення: 12.03.2020).

2. LearningApps.org : веб-сайт. URL: <http://learningapps.org/> (дата звернення: 12.03.2020).

Єлизавета Стойчева,

студентка 3 курсу

Факультету фізико-математичної, комп'ютерної
та технологічної освіти

Наук. керівник: **Г.М.Алексєєва,**

к.п.н. доцент (БДПУ)

ПРОГРАМУВАННЯ ТА ЖІНКИ УКРАЇНИ:

КАТЕРИНА ЛОГВИНІВНА ЮЩЕНКО

Актуальність. В історії програмування є талановита жінка, чийм покликанням стала розробка програмного забезпечення до цифрових обчислювальних машин. Катерина Логвинівна Ющенко – засновник української школи програмування член-кореспондент НАН України.

Нашій співвітчизниці судилося разом з колегами продовжити в Україні той напрям досліджень, біля витоків якого стояла талановита англійка Ада Августа Лавлейс та її видатний друг Ч. Бебідж, який присвятив своє життя ідеї створення «аналітичної машини» – першої в світі цифрової обчислювальної машини з програмним керуванням. Можливо, це збіг обставин, а, можливо, знак долі, що початок творчої діяльності Катерини Логвинівни Ющенко збігся з роками відродження і здійснення його геніальної ідеї.

Мета дослідження. Освітити професійний шлях нашої співвітчизниці в історії програмування Катерини Логвинівни Ющенко.

Сутність дослідження. На комп'ютері Лебедева можна було працювати завдяки спеціальній мові програмування, яку розробила Катерина Ющенко. Вона так сформулювала свій новаторський принцип: «У програмі вказуються не власне числа, а адреси комірок пам'яті, ініціалізовані потрібними числами». Цей принцип дозволив ще у 1955 р. створити зручну систему понять для опису архітектури комп'ютера та його системи команд. Саме створення «адресної мови» – перше фундаментальне досягнення наукової школи теоретичного програмування члена-кореспондента НАНУ К. Л. Ющенко.

У своїх винаходах і розробках науковці були на крок попереду від американців. Випередивши створення перших мов програмування – Фортрана (1958), Кобола (1959) й Ангола (1960), воно підготувало появу не

тільки мов програмування з апаратом непрямої адресації, а й асемблерів.

До того ж механізм непрямої адресації був апаратно реалізований у комп'ютері «Київ», що стало одним з перших прикладів впливу теоретичного програмування на проектування архітектури та елементної бази комп'ютерів.

Так визначився основний об'єкт дослідження у галузі теоретичного програмування – методи і засоби розробки програм. У ті роки такі засоби ототожнювалися з процедурними мовами, які, у свою чергу, сприймалися як знакові системи спілкування з комп'ютером. Спочатку мови назвали алгоритмічними за аналогією з алгоритмічними системами. І тільки, з'ясувавши всю неформалізованість операційного середовища для розробки і функціонування програм, перейшла до назви «мови програмування».[1]

Теоретичне програмування, одним з фундаторів якого стала К. Л. Ющенко, має сьогодні власний розвинений формально-алгоритмічний апарат. А предмет досліджень розширився: від процедурних мов до методів представлення знань на рівні штучного інтелекту.

За 40 років існування наукової школи з теоретичного програмування нею підготовлено понад сто фахівців вищої кваліфікації не тільки для України, а й для країн СНД та далекого зарубіжжя.

У ті часи і студенти-випускники, тоді ще БДПІ їздили на практику до Катерини Логвинівни. Один з них так згадує ці часи: «Нас зустріли привітно. І Катерина Логвинівна навіть влаштувала нас на інженерні посади з зарплатою. Директор був геніальний академік В. М. Глушков. Адресне програмування Катерини Логвинівни призвело на конференції в захват усіх гостей, особливо поляків. Воно було дуже схоже на те, що зараз робиться в машинних кодах. Але його задавили на корені. І вчепилися за Ангол, Фортран та інші мови. А програмувати на ньому було легко і просто. Нам доручали конкретні завдання. Там я писав шматки дешифрування інформації на вході, які потім із задоволенням відпрацював при написанні генератора поля».[2]

Ющенко попри все це ще допомагала реалізовуватися в професії жінкам-науковцям. Відтоді в Україні кількість жінок, які займаються технічними науками постійно збільшується. А ІТ-галузь одна з найперспективніших для України.

Висновок. На порозі третього тисячоліття формулюються нові, ще складніші і витонченіші завдання в галузі теоретичного програмування. І українські дослідники – активні учасники наукового поступу на цьому шляху. Мрія Катерини Логвинівни збулася. Разом зі своїми учнями вона підняла теоретичне програмування на таку висоту, що наукова школа Ющенко здобула визнання у світі.

ЛІТЕРАТУРА

1. Малиновський Б. М. Відоме і невідоме в історії інформаційних технологій в Україні. Київ : Видавничий дім «Академперіодика», 2001. 214 с.
2. Михайличенко В. И. Взгляд через десятилетие. Физики, математики и программисты БГПИ 1965-1970 гг. Мелитополь: ООО «Издательский Дом», 2018. 512 с.